

HORNINDAL KOMMUNE

Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Vedteken i kommunestyresak 25/16 den 16.6.16

Innleiing

Kontrollutvalet er kommunestyret sin reiskap for kontrollarbeid med heile den kommunale verksemda. Utvalet sine oppgåver kan forenkla delast i tre område:

- Rekneskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Kommunelova § 76 slår fast at kommunestyret har det øvste tilsynet med den kommunale forvaltninga. I § 77 får kontrollutvalet ansvaret for det løpande tilsynet på kommunestyret sine vegner. Utvalet rapporterer direkte til kommunestyret.

SEKOM-sekretariat er eit interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27 og er sekretariat for kontrollutvala i 15 kommunar. Sakliste, møtebok og anna aktuell informasjon er tilgjengeleg på sekretariatet sine nettsider: www.sekom.no. Møta i kontrollutvalet er opne etter same reglar som andre folkevalde organ.

Obligatoriske planar

Etter [forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner](#), skal utvalet utarbeide planar for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planane vert vedtekne av kommunestyret, og skal vise dei prosjekta som utvalet planegg å gjennomføre i 4-årsperioden.

Dette dokumentet er ein felles plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Siktemålet er å legge gode føringar for kontrollutvalet sitt arbeid i inneverande valperiode. Utdrag frå forskrifta med krav til planar:

§ 10. Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

.....

§ 13. Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for

gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Forvaltningsrevisjon

I [kommunelova § 77](#), er forvaltningsrevisjon definert som:

..systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

I [forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv](#), har § 7 meir om innhaldet i forvaltningsrevisjon:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Selskapskontroll

Kommunelova § 77, nr 5:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kommunelova § 80, 1. ledd:

...I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 13, har meir omtale av selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

Selskapskontroll kan delast i 3 delar:

Selskapskontroll (Kommunelova § 77 nr 5)	Eigarskapskontroll Kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser.	Obligatorisk
	Forvaltningsrevisjon Systematiske vurderingar ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader (sjå «Kva er forvaltningsrevisjon?»).	Valfri
	Undersøkingar Kommunelova § 80 gir heimel for at kontrollutvalet og revisor kan gjere undersøkingar.	Valfri

Prosjektområde

Det er ikkje avgrensingar verken organisatorisk eller elles på kva område i den kommunale drifta som kontrollutvalet kan føre tilsyn med. I arbeidet med prioritering av prosjekt, har sekretariatet utgreia kort om dei områda som kontrollutvalet sjølve valde ut ved handsaming av overordna analyse (sjå saksutgreiinga). Endeleg formulering vert gjort i eiga sak ved formelt val og tinging av prosjektet.

Målsetjinga er gjennomsnittleg eitt revisjonsprosjekt frå denne planen pr år. Med andre ord 4 prosjekt i valperioden. I tillegg til dei prosjekta som vert gjennomført som formell forvaltningsrevisjon etter gjeldande standard, kan kontrollutvalet gjennomføre tilsyn med forvaltninga på fleire andre måtar. Dette kan til dømes vere orienteringar frå rådmannen / andre tilsette, synfaringar, faktaundersøking ved revisjonen, avgrensa revisjonsrapportar med meir.

Vanleg saksgang er at kontrollutvalet vel prosjekt og tingar hjå revisor i same sak. Utgangspunktet er at dette kjem på same møte som førre rapport vert handsama. I dette møtet er forvaltningsrevisor også til stades og ein kan ha direkte dialog. Revisor sin prosjektplan handsamast i neste møte.

Prioriterte prosjekt

Følgjande prosjekt innan forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vert prioriterte i perioden 2016-2019:

1. Beredskap/klimaendring
2. Felles prosjekt om IKT og Nordfjordnett
3. Sjølvområdet vatn og avlaup
4. Offentlege innkjøp

Endringar gjennom valperioden

Gjennom kontrollutvalet sitt løpande arbeid, kan det komme fram tilhøve som gjer at prioriteringa bør endrast, eller det bør gjennomførast prosjekt som ikkje er nemnde. Det kan også komme fram saker eller opplysningar t.d. gjennom media som utvalet finn det naturleg å undersøkje nærare. Kontrollutvalet får difor fullmakt til å gjere endringar eller tillegg i prioriteringa gjennom valperioden.

Kontrollutvalet rapporterer til kommunestyret både om einskilde prosjekt og samla gjennom årsmelding.

Verknadstid

Planen gjeld frå vedtaksdato til ny plan vert vedteken.

Vedlegg til planen

Følgjande vert lagt til som vedlegg ved vidare handsaming av planen:

- Kontrollutvalet si handsaming med saksutgreiing frå SEKOM-sekretariat
- Overordna analyse frå Kommunerevisjonen i Nordfjord

16.06.2016 KOMMUNESTYRET

KS-025/16 VEDTAK SAMRØYSTES:

1. Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016 – 2019 vert vedteken med følgjande prioritering av prosjekt:

- a) Beredskap/klimaendring
- b) Felles prosjekt om IKT og Nordfjordnett
- c) Sjølvområdet vatn og avlaup
- d) Offentlege innkjøp

2. Kommunestyret gjev kontrollutvalet fullmakt til å leggje til nye prosjekt og/eller endre prioritering i perioden.

Saksutgreiing:

Sekretariatet legg med dette fram sak om felles plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Overordna analyse vart presentert for kontrollutvalet den 8. februar. I denne utgreiinga, har vi utgreia noko meir om kvart av desse punkta og skissert retning for revisjonsprosjekt.

Siktemålet er at kontrollutvalet prioriterer mellom dei utgreidde prosjekta som tilråding til kommunestyret. Det bør vere minst 4 prosjekt i prioritert rekkefølge. Utvalet kan sjølvstøtt også ta med prosjekt som ikkje vart noterte ved gjennomgang av overordna analyse. Ved vidareending til kommunestyret, vert kontrollutvalet sitt vedtak med utgreiinga vedlegg til planen.

Merk at utgreiinga ikkje tek sikte på å gi alle detaljar og avgrensingar i kvart prosjekt som trengs ved endeleg tinging. Hovudmålet er å få fram nok informasjon til bruk ved prioritering mellom prosjekta.

Ved val og bestilling av revisjonsprosjekt, utfordrar kontrollutvalet revisor til å gå nærare gjennom prosjektet. Ei viktig avklaring vil vere å avgrense prosjektet ved til dømes å velje ei eller få einingar, avgrensa tidsperiode og liknande. Revisor lagar så ein prosjektplan som utvalet får til handsaming på neste møte. Her vert både framdrift, innhald og metode for løysing av oppdraget nærare omtala.

Førre valperiode vart følgjande prosjekt gjennomført:

System for vedlikehald av kommunale bygningar i Hornindal kommune
Tilpassa opplæring i grunnskulen-spesialundervisning enkeltvedtak.
Samhandlingsreforma-erfaringar.

Meir om dei områda som kontrollutvalet plukka ut ved drøfting av overordna analyse:

A. Økonomistyring og budsjettkontroll

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen rutinar for rapportering og oppfølging av økonomien i etatar og einingar? Vert rutiane følgde opp?
- Korleis sikrar kommunen at rapporterte budsjettavvik vert følgde opp? Vert det sikra budsjettendring eller driftsendring?
- Følgjer kommunen formelle krav til budsjett og budsjettendringar?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16:

- Er rutiane gode nok?
- Følgjer ein opp rutiane?

B. Administrasjon og leiing

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen styrings- og leiingssystem? Følgjer ein dette opp?
- Korleis sikrar kommunen rapportering og dialog om styringsinformasjon? Internt i organisasjonen og mellom administrasjon og politisk nivå?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16:

- Generelt, og spesielt for skule og barnehage (jf lovkrav om skulefagleg kompetanse i sentralleiinga)

C. Felles prosjekt om IKT og Nordfjordnett

Aktuelle problemstillingar:

- Er samarbeidet organisert på ein måte som sikrar kommunen nødvendige tenester på området?
- Får kommunen dei tenestene som vedtekter, avtaler eller liknande føreset? Kva gjer kommunen for å følgje dette opp?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16:

- Kva har ein fått til og ikkje fått til?
- Organisering, økonomi, vedtekter

D. Sjølvkostområdet, vatn og avlaup

Aktuelle problemstillingar:

- Betaler innbyggerane rett pris for tenestene på VA-sektoren?
- Korleis dokumenterer kommunen sjølvkostberekningane?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16:

- Følgjer ein sjølvkostprinsippet?

E. Beredskap / klimaendringar

Aktuelle problemstillingar:

- Følgjer kommunen krava til kommunal beredskapsplikt?
- Har kommunen rutiner / regelverk som sikrar varsling og ansvarstilhøve ved kriser ogulukker?
- Har kommunen utarbeidd heilheitleg risiko- og sårbarheitsanalyse som tilfredstiller krava?
- Sikrar kommunen informasjon til innbyggerane om krisehandtering?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16:

- Beredskapsplanar, øvingar, ressursar
- (Tilsyn frå Fylkesmannen før jul)

F. Offentlege innkjøp

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen rutinar som sikrar rett innkjøpsprosess frå planlegging til gjennomføring? Vert rutinane følgde opp?
- Følgjer kommunen dei innkjøpsavtalene ein har inngått?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16 (ved revisor):

- *Bakgrunn:*
- I samband med spørjeundersøkinga til medlem av kommunestyre og kontrollutval fekk vi inn eit innspel om å sjå nærmare på innleige av personell og kjøp av konsulenttenester med omsyn til kvalitet og pris, og kva kommunen gjer for å følgje opp dette.

G. Folkevalt styring gjennom kommunalt eigarskap

Aktuelle problemstillingar

- Har kommunen strategi for mål med eigarskap i dei ulike selskapa?
- Har kommunen rutinar for informasjonsutveksling med dei som representerer kommunen i generalforsamlingar og tilsvarande? Vert rutinane følgde opp?

H. Bemanningssituasjon

Aktuelle problemstillingar:

- Korleis er bemanning og ressursar samanlikna med andre kommunar?
- Har kommunen rutinar og system for å sikre at bemanninga er i tråd med lov- og regelkrav?
- Korleis sikrar kommunen kompetansekrav i lov, regelverk og eigne planar?
- Har kommunen oppdatert kartlegging av kompetansen til tilsette? Korleis nyttar kommunen kompetanse på tvers av organisering?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16 (revisor):

- *Bakgrunn:*
- I samband med spørjeundersøkinga til medlem av kommunestyre og kontrollutval har 67% av respondentane svart at ein forvaltningsrevisjon bør ha fokus på bemanninga innanfor områda administrasjon og støttetjenester, oppvekst/utdanning og helse/sosial.

I. Sakshandsaming

Aktuelle problemstillingar:

- Korleis sikrar kommunen at politiske vedtak vert sette i verk?
- Følgjer kommunen regelverk for sakshandsaming, fristar og innhald i vedtak?
- Vert delegerte vedtak gjort etter rette fullmakter?

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16:

- *Bakgrunn:*
- I kommunen si utfylling av risikoskjema, går det fram at «tydelegare saksførebuing med konsekvensar og fristar» er sett opp som tiltak for å redusere risikoen for at politiske vedtak ikkje vert sett i verk.

J. Planprosessar

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen system og rutinar til å gjennomføre planlegging i tråd med lov- og regelverk?
- Korleis sikrar kommunen samsvar mellom ulike planar? (Samfunnsdel, arealdel, økonomiplan, sektorplanar mm)

Stikkord frå kontrollutvalsmøte den 8.2.16:

- *Bakgrunn:*
- Kommunen opererer med kommuneplan av eldre dato. Det kan såleis vere av interesse å sjå nærmare på planprosessane i kommunen.